

מדאמור עד החבירה לנוצרים

לאחר הנחיתה בשפך נהר האוּלֵי יועדה חטיבה 35, שפעלה תחת פיקוד אוגדה 96, להמשיך במהירות לעבר ביירות. בליל 7-8 ביוני הוטל עליה להגיע לכביש ביירות-דמשק, לקראת תקיפת ביירות מכיוון מזרח או תנועה מערבה וחבירה לכוחות אוגדה 162. אולם עקב גודש התנועה בציר החוף העריכה האוגדה כי טרם הצטברו מספיק כוחות ושיירות אספקה וחימוש למשימה זו. בבוקר 8 ביוני החלה החטיבה להיערך למשימתה ושלחה כוחות קדומניים מגדוד 50 ומהיחידות החטיבתיות לבחון את צירי התנועה, את הגשר של נהר הדאמור ואת סביבותיו. הכוח נתקל בהתנגדות קלה, והתברר לו שהגשר לא פוצץ, והוא ניתן למעבר.

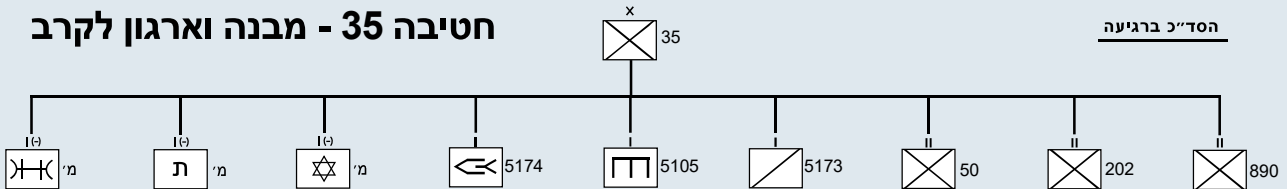
כוחות צה"ל על ציר החוף ממתנים להמשך התנועה צפונה אל ביירות

במהלך היום המתינה אוגדה 96 לכוחות נוספים שהתעכבו בלחימה באזור צידון. תוכנית האוגדה בבוקר 9 ביוני כללה שלוש משימות: כיבוש העיר דאמור, שהיה הכרחי להמשך התמרון לעבר ביירות; פריצת ציר 'תיגהוצת', שהוביל מדאמור מזרחה לעבר קבר שמון, מדרום-מזרח לביירות, ואפשר הגעה לכביש ביירות-דמשק; פתיחת ציר החוף. משימת כיבוש דאמור ואיגוף ביירות ממזרח הוטלה על חטיבה 35 ועל חטיבה 211; שאר כוחות האוגדה נועדו לפתוח את ציר החוף. לקראת כיבוש דאמור בוצע ריכוך ארטילרי על ידי אגד ארטילרי 282, וריכוך מהים ומהאוויר על הכפר ועל הדרכים המובילות אליו. ההמתנה לצבירת הכוחות לקראת ההתקדמות שירתה את המחבלים באזור דאמור. בשלב זה כבר ננטשו בתי העיירה מתושביהם, ובמקומם התבצרו מחבלי פתח ולוחמים מהצבא לשחרור פלסטין.

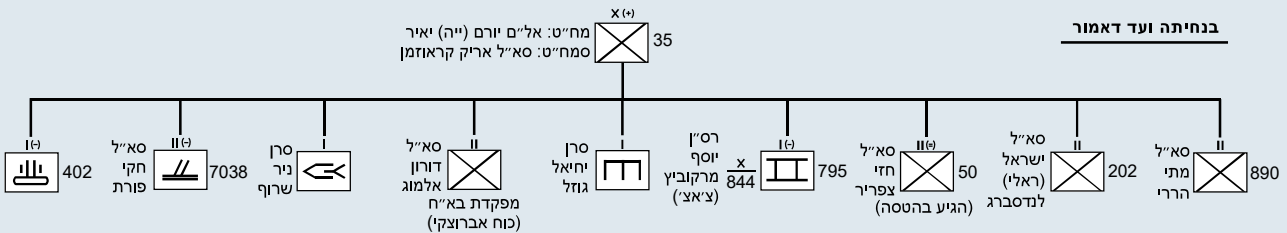
ההתקפה על דאמור החלה ב-9 ביוני בשעה 12:00. חטיבה 211, שכללה את הגדודים 126 ו-91, עברה את גשר דאמור ופנתה מערבה. הכוחות התקדמו בציר החוף צפונה לעבר העיירה דוחא, מדרום לכפר סיל, כדי לחפות על תנועת חטיבה 35 מזרחה וכדי לאבטח את מעבר כוחות האוגדה בציר החוף. בעקבות חטיבה 211

חטיבה 35 - מבנה וארגון לקרב

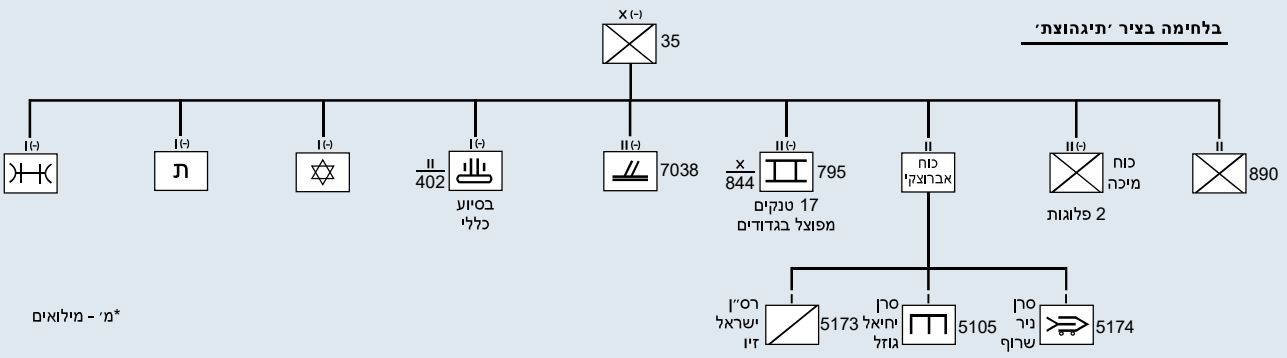
הסד"כ ברגיעה

בנייתה ועד דאמור

בלחימה בציר 'תיגהוצת'

*מ' - מילואים

התקדמות כוחות חטיבה 35

לפאתי דאמור

8 ביוני 1982

דאמור, תצלום אוויר

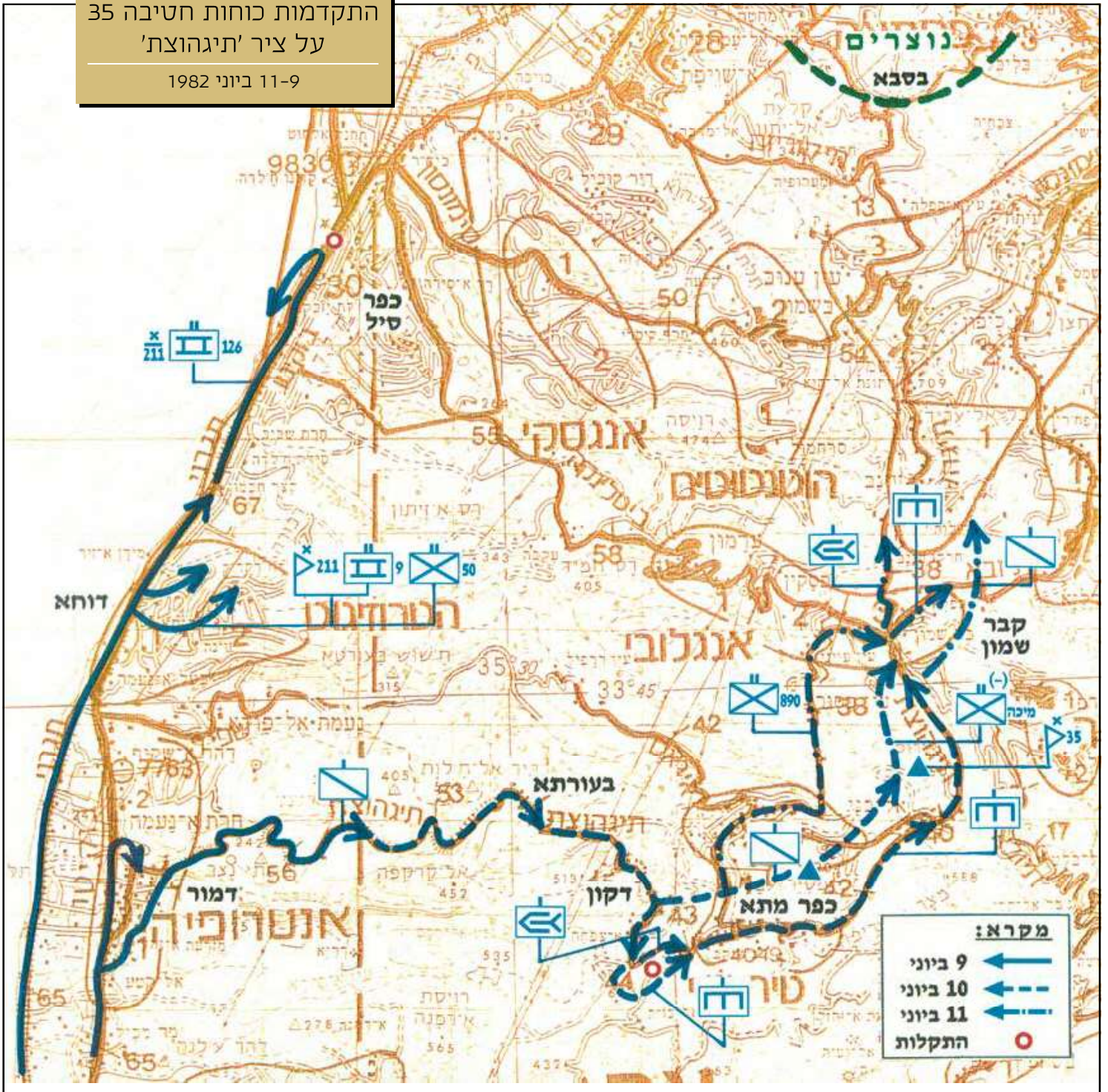
עברה חטיבה 35, ובה היחידות החטיבתיות, גדוד 890, פלוגה מגדוד 50 ופלוגת שריון, את גשר דאמור והתקדמה רגלית מזרחה. מטרתה הייתה לפתוח ציר שעקף את השטח הבנוי בעיירה ולחבור לציר 'תיגהוצת', בלי לטהר את בתי העיירה באופן פרטני. לשם כך התפצלה החטיבה לשלושה כוחות גדודיים מקובצים, שכללו שריון ורגלים: 'כוח דורון', 'כוח מיכה' וגדוד 890. אלו עסקו בפריצת הציר, באבטחה ובחיפוי הדדי. גדוד 890 פרץ ראשון לתוך דאמור ונתקל בהתנגדות שהסבה לו פצועים והרוגים. במהלך הלחימה אותר ציר מדרום לעיירה שנמצא ממוקש וכדי לעוברו נדרשה פריצה הנדסית. התנועה בציר זה הועדפה על פני תנועה מצפון לדאמור שעלתה כחלופה תוך כדי הקרב. בתוך העיירה נתקלו לוחמי החטיבה בעשרות מחבלים. עד הלילה התקדמה הסיירת החטיבתית כ-2 ק"מ על ציר 'תיגהוצת', בעוד הטור הממונע החטיבתי נותר פרוס בפרברי

בעמוד ממול: מפגש במהלך המלחמה. מנהיג הפלנגות, בשיר ג'ומייל (משמאל), מעניק את דגל הפלנגות לרמטכ"ל, רא"ל רפאל איתן (מימין).

כוח מחטיבה 35 בחיפוי טנקי שוט בציר האוטוסטרדה באזור הגשרים שעל נהר דאמור

התקדמות כוחות חטיבה 35
 על ציר 'תיגהוצת'
 11-9 ביוני 1982

העיירה והמתין לפריצת הציר הממוקש. במהלך הלחימה הסתייעו כוחות החטיבה באש ארטילרית ובסיוע מהאוויר. לפנות בוקר ה-10 ביוני חידשה החטיבה (מוקטנת) את התקדמותה על ציר 'תיגהוצת'. באותו יום היו עיקר כוחות אוגדה 96 עסוקים בלחימה באזור כפר סיל כדי לפרוץ את כביש החוף. חטיבת הצנחנים הצליחה לפנות את ציר התנועה הממוקש וקידמה כוח בהובלת פלוגת הסיור לעבר הכפר הדרוזי בעוורתא, שנמצא ריק מאויב. בד בבד עם ההתקדמות במזרח פעל כוח מגדוד 202, שהיה עתודה אוגדתית, לפתיחת ציר נוסף בתוך דאמור. בשעה 09:00 המשיכו כוחות החוד של חטיבה 35, מפלוגת הסיור ומפלוגת ההנדסה החטיבתיות, בסיוע כוחות שריון מחטיבה 844, בתנועה רכובה לעבר הכפר דקון. בפאתי הכפר נתקלו במארב של כוח מגדוד ירדני של הצבא לשחרור

פלסטין, שהגיע לגזרה יום קודם לכן, והכריעו אותו בתוך זמן קצר. הכוחות המשיכו לעבר הכפר מתא שנכבש לקראת השעה 12:00. כוחות החוד המשיכו לנוע צפונה תוך מגע עם מחבלים נסוגים כדי לתצפת לעבר העיירה קבר שמון, שהייתה היעד הבא בדרך לחבירה לכוחות הנוצריים. מתצפית לעבר העיירה נראו כוחות סוריים ומחבלים ערוכים להגנה, ובהם שישה טנקים, עשרה נגמ"שים וכ-20 משאיות. בשל כך עצרה החטיבה את התקדמותה צפונה וחיכתה לתגבורת של כוחות שריון. מאזור התצפית הופעלה אש נ"ט, והוכונו ירי ארטילרי וסיוע מהאוויר לעבר האויב בעיירה. במהלך היום סבלו הכוחות ממחסור באספקה ובמים. הבעיה נפתרה בלילה עם קידום הדרגים הלוגיסטיים. ב-10 ביוני נהרגו סגן הרמטכ"ל, אלוף יקותיאל אדם, וקצין בכיר נוסף בתקרית אש בכפר דוחא, סמוך לדאמור. לתפקיד סגן הרמטכ"ל נכנס אלוף משה לוי.

ב-11 ביוני עסקה חטיבה 35 בכיבוש קבר שמון. ההתקפה על היעד החלה בשעה 11:25, לאחר שנערכו סיורי מפקדים ולאחר שהופעל ריכוך ארטילרי על היעד. כוחות החטיבה איגפו את הכפר ממזרח וממערב, ולכדו בתוכם את הכוח הסורי שהגן עליו. אף שרוב האש פסקה בתוך כ-20 דקות, טיהור היעד הסתיים בשעה 16:00; לחטיבה הותר להשלים את כיבוש הכפר חרף הפסקת אש שהוכרזה בשעה 12:00. נוסף על כיבוש קבר שמון הרחיבה החטיבה את השליטה בסביבותיו והייתה עסוקה בחילופי אש עם כוחות סוריים באזור הכפר עינאב שמצפון לו. במהלך קרבות היום נהרגו שני קצינים מהחטיבה. בד בבד, קידמו כוחות החטיבה את הדרגים הלוגיסטיים ואת הארטילריה לכפר, והתארגנו להגנה. במהלך היום תוגברה חטיבה 35 בחטיבה 828, וזו עיבתה את אחיזת צה"ל מדרום-מזרח לביירות ואבטחה את השטחים שחטיבת הצנחנים כבשה עד אז.

ב-12 ביוני קיבלה חטיבה 35 הוראה לחבור במהירות האפשרית לכוחות הנוצריים בכפר בַּסְאָא לקראת ניתוק התנועה בכביש ביירות-דמשק. במהלך הלילה נסוגו הכוחות הסוריים מהכפר עינאב לעבר הכפר שְמֵלָאן, ושם נערך גודוד סורי להגנה. כוחות החטיבה, ובראשם פלוגת הסיור ופלוגת ההנדסה החטיבתית, התקדמו צפונה ונתקלו במערך הסורי באזור זיתונת אל-הווא, שמדרום-מזרח לשמלאן. הקרב לכיבוש הכפר נמשך כעשר שעות והוכרע בשעות אחר הצהריים, ובמהלכו נהרג קצין מהחטיבה. ההתקדמות צפונה חודשה רק בשעות הלילה, תוך ניסיון להטעות את הצבא הסורי לגבי היעד החטיבתי. שאר הכוח הסורי שנותר בגזרה נסוג עם התקדמות החטיבה. ב-13 ביוני בשעה 13:00 חברה חטיבה 35 לכוחות הנוצריים בַּסְאָא. בכך הייתה לכוח הראשון של צה"ל שהגיע אל היעד המערכתי.

לוחמי חטיבת הצנחנים 35 צופים על מבואותיה הדרומיים של ביירות מאזור ציר 'תיגהוצת'

כוחות גודד 890 על גבי נגמ"שי 'זלדה' (אם-113) בפאתי העיירה דאמור

הקרב בשמלאן והתנועה לחבירה
לכוחות הנוצריים

11-13 ביוני 1982

